

**Олена СІМ'ЯЧКО**

*E-mail: o.simyachko@knute.edu.ua*  
*ORCID: 0000-0002-5229-8000*

к. т. н., доцент, доцент кафедри  
товарознавства та митної справи  
Київського національного  
торговельно-економічного університету  
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна

**Ніна КАЛУГА**

*E-mail: n.kaluga@knute.edu.ua*  
*ORCID: 0000-0003-1827-8548*

к. х. н., доцент кафедри  
товарознавства та митної справи  
Київського національного  
торговельно-економічного університету  
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна

## ТОВАРИ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН: АСОРТИМЕНТ І КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ

*Розроблено класифікацію товарів для перевезення, облаштування місць проживання і харчування, приладдя та засобів для догляду і гігієни, амуніції та іграшок для домашніх тварин (собак, котів, гризунів, співочих та декоративних птахів).*

*Ключові слова:* асортимент, класифікація, товари для домашніх тварин.

**Постановка проблеми.** У 2019 р. обсяг ринку догляду за домашніми тваринами оцінювався у понад 223 млрд дол. США. За прогнозами сукупні середньорічні темпи зростання з 2020 до 2026 р. становитимуть 5.9 % [1].

Ринок товарів для домашніх тварин в Україні є перспективним, оскільки в країні приблизно 5.1 млн домашніх собак, за кількістю котів на душу населення (17 на 100 осіб) Україна посідає друге місце у світі. Вітчизняний ринок послуг для домашніх тварин – другий за швидкістю зростання в Європі. У 2020 р. він збільшився на 12.7 % (з 624 до 703 млн дол. США) [2]. Зазначається також розширення переліку послуг: професійний грумінг (стрижка), перевезення, проживання в готелях, організація відходу з життя тощо.

Під час розподілу великої кількості товарів, що перебувають у сфері обігу, за класифікаційними ознаками й об'єднання їх у споріднені групи є можливість упорядкувати термінологію, вивчити споживні властивості й асортимент. Класифікація товарів також допомагає оцінити раціональність асортименту окремих товарних груп, удосконалити облік товарів і звітність у торговельній діяльності [3].

Асортимент товарів для домашніх тварин є надто широким і містить велику кількість видів. Проте праці щодо його класифікації, за винятком кормів для таких тварин, відсутні. Це визначає актуальність теми дослідження.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Ця стаття є продовженням дослідження [4], де представлено й проаналізовано класифікацію кормів для домашніх тварин.

Загальним тенденціям індустрії товарів для домашніх тварин присвячено статтю R. Kestenbaum [5].

Останнім часом з'явилися нові публікації щодо ринку товарів для таких тварин. У працях [2; 6] представлено аналіз вітчизняного ринку кормів для домашніх тварин та діяльність основних учасників ринку цих товарів в Україні.

Публікація [1] присвячена огляду продукції вітчизняних виробників товарів для тварин, що належить до напряму *PetTech* (обладнання для розваг, відстеження та спостереження, харчування й догляд за домашніми тваринами).

У праці R. Roberts [7] розглядаються маркетингові стратегії електронної торгівлі товарами для домашніх тварин з огляду на тенденції у 2021 р.

Отже, аналіз останніх публікацій засвідчив відсутність робіт, присвячених класифікації товарів для тварин, крім кормів для них.

*Мета статті* – на основі аналізу асортименту розробити класифікацію товарів для домашніх тварин.

Об'єкт дослідження – товари для домашніх тварин, крім кормів.

**Матеріали та методи.** Під час дослідження застосовано загальнонаукові методи пізнання: аналізу, порівняння й узагальнення. Інформаційна база дослідження – представлений в інтернет-магазинах асортимент товарів для тварин.

**Результати дослідження.** За результатами дослідження [4] серед найбільш поширених групувань товарів для домашніх тварин за їхнім функціональним призначенням можна виділити корми, товари для догляду та гігієни, аксесуари й іграшки. Майже чверть асортименту товарів для тварин за кількістю товарних позицій в інтернет-магазині *ROZETKA* займають групування "Спальні місця та переноски" і "Туалети, наповнювачі та аксесуари".

Для перевезення домашніх тварин використовуються різні види товарів, що наведені у *табл. 1*.

Таблиця 1

### Класифікація товарів для перевезення собак і котів

Групування за		
видом товару	способом перевезення тварини	матеріалом
Сумка	Перенесення, перевезення різними видами транспорту	Текстильні, шкіряні
Контейнер		Пластикові, комбіновані (пластик + метал)
Рюкзак	Перенесення	Текстильні, шкіряні, комбіновані
Сумка-кошик	На велосипеді	Текстильні, комбіновані (дерево + метал + пластик)
Клітка	Перевезення різними видами транспорту	Металеві
М'яке місце	У салоні автомобіля	Текстильні
Гамак	У салоні або багажнику автомобіля	
Захисна накидка		
Коляска	У колясці	Комбіновані (метал + пластик + текстильний матеріал)

*Джерело:* розроблено авторами за [8].

Крім способу перевезення та матеріалу виготовлення, товари для перевезення собак і котів також можна класифікувати за розмірами, особливостями конструкції, кольором, наявністю додаткових

аксесуарів. При цьому товари великих розмірів призначені для собак великих порід, а середніх та малих – для перевезення собак середніх і дрібних порід та котів.

Для перевезення гризунів використовують клітки та контейнери, водночас з цією метою можуть застосовуватись універсальні клітки і контейнери невеликих розмірів, призначені для собак, котів і гризунів, пластикові, металеві чи комбіновані (пластик + метал).

Асортимент товарів для перевезення птахів містить клітки.

Вимоги до засобів перевезення домашніх тварин авіаційним, автомобільним, залізничним, морським та річковим транспортом визначаються в Україні Правилами транспортування тварин, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1402. Додаткові умови перевезення тварин авіаційним транспортом визначаються *IATA Resolution № 620 Live Animals Regulations*, а також законодавством країн призначення та транзиту. Тому контейнери і клітки для перевезення домашніх тварин додатково можна класифікувати за ознакою відповідності таким вимогам.

Ще більш широким є асортимент товарів для облаштування місць проживання і харчування домашніх тварин (табл. 2, 3).

Таблиця 2

### Класифікація товарів для облаштування місць проживання домашніх тварин

Групування за					
видом товару	видом тварин	матеріалом	різновидом	додатковими ознаками	
Будка	Для собак	Дерев'яні, пластикові	З мінівольєром, дворівневі	Розмір, конструкція даху	
Будиночок	Для собак і котів	Текстильні, картонні, дерев'яні, пластикові	Зі знімним матрацом, трансформери, з підігрівом	Розмір (наприклад S, M, L)	
Клітка	Для собак і котів	Металеві	–	Розмір	
	Для гризунів	Металеві, пластикові, скляні, комбіновані	Збірно-розбірні моделі, з висувним піддоном, на колесах, для стаціонарного встановлення, з додатковими аксесуарами	Розмір, кількість ярусів (1-, 2-, 3-, багатоярусні)	
	Для птахів	Металеві, комбіновані			
Лежак	Для собак і котів	Текстильні, пластикові, дерев'яні	Зі знімним матрацом, двосторонні моделі, трансформери, з підігрівом	Розмір	
Матрац	Для собак і котів	Текстильний чохол з наповнювачем	Ортопедичні, з ефектом пам'яті		
Подушка	Для собак і котів		З підігрівом		
Розкладачка	Для собак	Каркас: дерев'яний, металевий	–		
Килимок охолоджувальний	Для собак	Текстильний чохол з наповнювачем	–		
Підстилка	Для собак і котів	Текстильні	Двосторонні моделі		
Піддон для гігієнічних пелюшок	Для собак	Пластикові	З рамками		
Туалет	Для котів		Лоток, будиночок		Конструкція, форма, розмір
	Для гризунів		Лоток		Форма

Джерело: розроблено авторами за [8–11].

Основними класифікаційними ознаками товарів для облаштування місць проживання домашніх тварин є вид товару, вид тварин, для яких він призначений, матеріал, з якого виготовлено виріб, і розмір. До додаткових ознак класифікації можна віднести конструкцію, комплектацію, можливість трансформації, наявність додаткових функцій.

Таблиця 3

## Класифікація товарів для харчування домашніх тварин

Групування за				
призначенням	видом тварин	матеріалом	видом товару	додатковими ознаками
Для годування	Для собак і котів	Металеві, керамічні, пластикові	Миска, годівниця	Розмір (діаметр, місткість), конструкція
	Для гризунів		Миска, годівниця, тримач для сіна, овочів	Розмір, місце встановлення
	Для птахів	Металеві, керамічні, пластикові, дерев'яні	Миска, годівниця	Розмір, місце встановлення, конструкція
Для напування	Для собак і котів	Металеві, керамічні, пластикові	Миска, поїлка, поїлка-фонтан	Розмір
	Для гризунів	Скляні, пластикові	Поїлка	Місткість
	Для птахів	Пластикові	Поїлка	Розмір, конструкція
Комбіновані	Для собак і котів	Металеві, керамічні, пластикові, комбіновані	Підставка з мисками, годівниця-поїлка	Розмір (діаметр, місткість), конструкція
Додаткові аксесуари	Для собак і котів	Пластикові	Контейнер для зберігання їжі	Розмір, конструкція
			Кришка для консервної тари	Розмір
		Пластикові, гумові	Килимок під миски	Розмір, форма
		–	Фільтр для поїлок	Призначення, форма, розмір

Джерело: розроблено авторами за [8; 11].

Головні класифікаційні ознаки товарів для харчування домашніх тварин – це призначення, вид тварин, матеріал, з якого виготовлено виріб, вид товару, розмір.

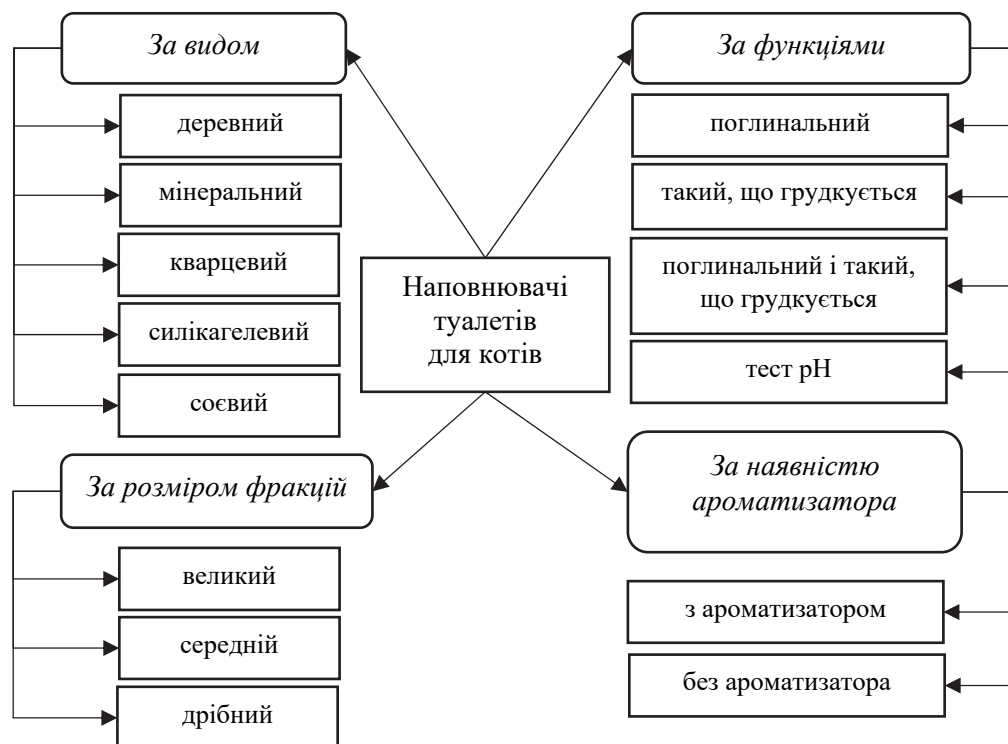
Туалети для котів залежно від конструкції поділяють на відкриті, закриті, автоматичні. Відкриті можуть бути у вигляді звичайного пластмасового лотка, лотка з рамкою, лотка із сіткою, лотка з рамкою і сіткою; за формою – звичайні (прямокутні) і кутові. Для лотків з рамками можуть використовуватися змінні мішки.

Закриті туалети виготовляють у вигляді будиночка з пластмаси. Вони можуть бути кутовими, а також оснащеними фільтрами.

Автоматичні туалети для котів підключають до електромережі, системи холодного водопостачання та каналізації. У цих пристроях процеси очищення автоматизовані.

До аксесуарів для туалетів для котів належать: совки для засипання наповнювача, лопатки та совки-ковші з отворами для прибирання, змінні мішки, килимки.

Класифікацію наповнювачів туалетів для котів представлено на *рисунку*.



Класифікація наповнювачів туалетів для котів

Джерело: розроблено авторами за [8; 12].

Для гігієнічної підстилки для гризунів використовують або універсальні наповнювачі для котів, гризунів і птахів, або спеціальні наповнювачі й підстилки для гризунів (целюлозні, з деревної стружки, з пресованої тирси, з подрібнених кукурудзяних качанів, солом'яні). Вони можуть також використовуватись у клітках для птахів.

Окремо для птахів як гігієнічний наповнювач для кліток застосовують кварцовий пісок, зокрема з додаванням подрібнених черепашику, мушель.

Отже, наповнювачі туалетів для домашніх тварин можна класифікувати за видом тварин, видом (матеріалом), функціями (принципом дії) наповнювача, розміром фракцій, наявністю ароматизатора.

До асортименту товарів для собак і котів входять інструменти для грумінгу: *фурмінатори* та *дешедери*; *машинки для стрижки* та *тримери*; *ножиці*; *ковтунорізи*; *кігтерізи*; *гребені й гребінці*; *щітки*, зокрема *слікери (пуходерки)*; *рукавички* для вичісування і масажу.

*Фурмінатор* – інструмент для вичісування підшерстя в період линяння, що значно зменшує час його протікання [8]. Основними показниками якості фурмінаторів є ширина робочої поверхні, довжина і частота зубців, спосіб живлення. Електричні поділяють на роторні та вібраційні. За розміром вони бувають S, M, L, XL, залежно від величини тварини.

*Дешедер* – інструмент для видалення підшерстя [8]. Поділяють за розміром залежно від величини тварини.

*Ковтунорізи* бувають горизонтальні, вертикальні та краплевидні. Показниками їхньої якості є довжина зубців та кількість лез.

*Гребінь* використовується для ретельного прочісування шерсті та видалення відмерлих волосин, як правило, у собак середніх і великих порід [8]. Гребені різняться довжиною зубців і відстанню між ними. Так, гребені з довгими зубцями й великою відстанню між ними призначені для собак із довгою і густою шерстю.

*Гребінець* очищає шерсть від дрібних часточок бруду і відмерлих волосин, запобігає утворенню ковтунів. Він призначений для невеликих порід собак. Існують також гребінці спеціального призначення, наприклад для вичісування паразитів (бліх, вошей і кліщів) або гребінці для окремих ділянок тіла (бороди, вусів тощо) [8].

Гребінці ще розрізняють за кількістю рядів зубців (з одним чи двома), їхньою довжиною (із зубцями однакової чи різної довжини) та жорсткістю (з нерухомими та рухомими зубцями). Гребінці з одним рядом зубців призначені для довгої, але не дуже густої шерсті; з зубцями різної довжини – розплутують шерсть і видаляють відмерле підшерстя; з рухомими зубцями – менш негативно впливають на волосяний покрив під час вичісування, але не підходять для собак з довгою шерстю [8].

Серед *щіток* виділяють три типи: *Bristle Brush* – щітки з натуральної щетини кабана, які можуть використовуватися для будь-якого типу шерсті; *Wire-Pin Brush* – масажні щітки для довгого і середньої довжини волосяного покриву, а також кучерявої шерсті; *Slicker Brush* – пуходерки (слікери) [13].

*Пуходерка (слікер)* – інструмент, призначений для вичісування відмерлого волосу й ороговілих частинок шкіри, розплутування ковтунів, видалення дрібного сміття з хутра. Робоча частина слікера, як правило, має прямокутну форму зі щільними нахиленими під кутом рядами щетини з дроту. Слікери найчастіше використовують для догляду за тонкою, рідкою або кучерявою шерстю довгошерстих порід собак і котів. Ці інструменти мають різні довжину і жорсткість щетини [13].

Щітки розрізняються за формою і розміром робочої частини, матеріалом корпусу (пластмасові, дерев'яні) і зубців (з натуральної щетини, пластмаси, металу, комбіновані), довжиною зубців. Вони бувають одно- і двосторонніми.

До засобів догляду та гігієни для собак належать:

- пелюшки одноразові й багаторазові, приваблюючі. Основними класифікаційними ознаками пелюшок є: розмір, кількість шарів, поглинальна здатність;
- памперси (поділяють за розмірами: S, M, L, XL);
- вологі серветки;
- попони, які поділяють залежно від призначення (післяопераційні, непромокальні, утеплені), розміру та матеріалу, з якого їх виготовлено;
- засоби для догляду за порожниною рота (зубні щітки, пасти, гелі, спреї, добавки до води, серветки для зубів, флос);



- засоби для догляду за очима (гелі, лосьйони, розчини для очищення очей, краплі для очей, вологі тампони, очищувальні серветки);
- засоби для догляду за вухами (розчини, краплі, бальзами, лосьйони для очищення вух, вологі тампони, вологі серветки);
- засоби для догляду за лапами (мазь, крем, спрей для подушечок лап, засіб для чищення);
- "заборонні" засоби.

Схожий асортимент засобів догляду та гігієни для котів: попони, засоби для догляду за порожниною рота, очима, вухами, лапами, пасти для видалення шерсті зі шлунку, "заборонні" засоби.

Товари, що належать до амуніції для собак, можуть бути класифіковані за видом товару, породою та (або) розміром тварини, матеріалом, з якого їх виготовлено, розміром, а також іншими ознаками залежно від особливостей виду товару (табл. 4).

Таблиця 4

## Класифікація амуніції для собак

Групування за			
видом товару	* за породою та (або) розміром тварини	матеріалом	додатковими ознаками класифікації
Нашийник	+	Шкіряний, брезентовий, нейлоновий, силіконовий, полівінілхлоридний, комбінований	Вид застібки, довжина, ширина, колір, додаткові функції (з адресником; такі, що світяться)
Прив'язь	+	Металева	Форма (трос, ланцюг), довжина прив'язі, розмір ланки ланцюга, вага ланцюга
Повідець	+	Шкіряний, брезентовий, нейлоновий, металевий, комбінований	Довжина, ширина, колір, призначення
Повідець-рулетка	+	Корпуси рулетки – пластикові, повідці – текстильні	Вид повідця (стрічка, шнур), особливості рулетки, довжина повідця
Захисний (ветеринарний) комір	+	Тканинний, пластиковий	Конструкція, розмір, прозорість, колір
Намордник	+	Шкіряний, пластиковий, текстильний	Особливості конструкції; розмір (XS, S, M, M-L, L, XL); колір
Шля	+	Шкіряна, бавовняна, нейлонова	Конструкція (з тасьми, зі шкіряних ременів, у вигляді жилета з пришитою тасьмою); розмір
Адресник	-	Металевий, пластиковий	Конструкція (пластинка, медальйон), форма, колір
Посуд похідний	-	Металевий, текстильний (нейлоновий), пластиковий	Форма, розмір, колір

\* "+" – класифікується, "-" – не класифікується.

Джерело: розроблено авторами за [8; 11].

До амуніції собак також відносять: ринговку (спеціальний повідець для стримування й управління твариною під час показу на ринзі на виставці або племінного огляду собак), сворки (спарки), ремені з амортизатором ривка, сумки для дресування собак, контейнери для рулеток, ліхтарики для рулеток, брелоки, банти-шпильки. Одяг і взуття, які теж належать до амуніції, представлено в табл. 5.

Таблиця 5

## Видовий асортимент одягу та взуття для собак і котів

Група виробів	Вид тварин	За сезоном	Вид виробу
Одяг	Собака	Зимовий	Дублянка, комбінезон, куртка, пальто, шапка
		Демісезонний	Батник, бомбер, блуза, джинси, дощовик, жилет, костюм, парка, плащ, светр, толстовка, штани
		Літній	Бандана, кепка, комірць, майка, сорочка, сукня, панама, спідниця, теніска, футболка
	Кіт	Зимовий	Комбінезон
		Демісезонний	Батник, жилет, светр, толстовка
		Літній	Майка, сукня, футболка
Спеціальний одяг	Собака, кіт	–	Попона, пояс гігієнічний, труси гігієнічні, шкарпетки
Взуття	Собака	Зимове	Чоботи, черевики
		Всесезонне	

Джерело: розроблено авторами за [11].

Взуття для собак за матеріалом може бути текстильним, гумовим, шкіряним, комбінованим; за способом застібки – *Velcro* (застібка-липучка), застібка-блискавка, комбінована.

Амуніція для котів включає нашійники, шлеї, повідці, які можуть бути як спеціально для котів, так і універсальні для собак та котів; а також одяг (див. *табл. 5*).

Аналізуючи видовий асортимент одягу для тварин з огляду на конструктивні особливості виробів, можна зробити висновок, що виробники (продавці) цих товарів називають їх за аналогією з одягом для чоловіків і жінок. Водночас варто зазначити, що аналогічні за конструкцією вироби можуть мати різні видові назви, також є випадки, коли різні за конструктивними особливостями вироби пропонуються як товари одного виду.

У спеціалізованих магазинах асортимент іграшок для тварин містить велику кількість найменувань, які можна згрупувати за такими ознаками: функціональне призначення, матеріал виготовлення, розмір тварини, вид птахів, вік тварини, тип іграшки (*табл. 6*).

Таблиця 6

## Класифікація іграшок для домашніх тварин

Для собак	Для котів	Для гризунів	Для птахів
За функціональним призначенням			
- інтерактивні - розвиваючі - тренувальні	- інтерактивні - розвиваючі		
За матеріалом			
- гумові, латексні - пластикові - текстильні - дерев'яні	- текстильні, зокрема з сизалю - пластикові - гумові - дерев'яні - картонні - хутряні - з пір'я	- сизалеві - з люфи - трав'яні - дерев'яні - текстильні - пластикові	- дерев'яні - текстильні - пластикові - металеві - комбіновані



Закінчення табл. 6

Для собак	Для котів	Для гризунів	Для птахів
За розміром тварин	–	–	За видом птахів
- для мініпорід (до 5 кг) - для дрібних порід (5–10 кг) - для середніх порід (10–25 кг) - для великих порід (25–45 кг) - для гігантських порід (> 45 кг) - для всіх порід	–	–	- для папуг - для канарок - для амадинів - для інших видів
За віком тварин			
- для цуценят та юніорів - для стартерів - для дорослих - для старіючих	- для кошенят (до 12 міс.) - для дорослих - для старіючих	–	–
Типи іграшок			
- канати та іграшки для перетягування - апорти, тарілкі, фрисбі, пулери - м'які іграшки - м'ячі, м'ячі на канатах - іграшки-годівниці - головоломки - інші	- миші - м'ячі, кулі - треки - тунелі - дражнилки - іграшки-годівниці - м'які іграшки - інші	- м'ячі - кулі - жувальні іграшки - тунелі - містки - колеса-тренажери - диски бігові - інші	- дзвіночки - гойдалки - "музичні інструменти" - іграшки-пташки - підвісні іграшки для догляду за дзьобом і кігтями - інші
Особливості			
- зі звуковим ефектом - з охолоджувальним ефектом - з підсвіткою - плаваючі	- зі звуковим ефектом - з котячою м'ятою	- зі звуковим ефектом	- зі звуковим ефектом - з дзеркалом

Джерело: розроблено авторами за [8; 11].

Отже, в асортименті товарів для домашніх тварин є велика кількість різних видів продукції. Розроблена у статті класифікація товарів для перевезення, облаштування місць проживання і харчування, амуніції та іграшок для домашніх тварин свідчить про те, що їхній асортимент є складним і може бути класифікованим щонайменше за 5 ознаками.

**Висновки.** Ринок товарів для домашніх тварин в Україні є перспективним з огляду на його велику потенційну місткість, яка на сьогодні обмежена невисокою платоспроможністю населення. Асортимент товарів для домашніх тварин є широким і містить значну кількість асортиментних групувань та видів товарів.

У статті зроблено спробу класифікувати асортимент товарів для транспортування, облаштування місць проживання і харчування, приладдя та засобів для догляду і гігієни, амуніції та іграшок для домашніх тварин.

Детальна класифікація та характеристика асортименту товарів для домашніх тварин, як-от косметичні засоби, ветеринарні препарати, хімічні засоби для догляду за приміщеннями, в яких проживають домашні тварини, товари для утримання акваріумних риб, можуть стати предметом подальших досліджень.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Щербань О. Подбай про мене: Як розвивається індустрія товарів і послуг для домашніх тварин. URL: <https://investory.news/podbaj-pro-mene-yak-rozvivayetsya-industriya-tovariv-i-poslug-dlya-domashnix-tvarin>.
2. Бутченко М. Собаче діло. Як український ринок товарів і послуг для домашніх тварин став одним із найдинамічніших у Європі. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/domashni-tvarini-yak-roste-ukrajinskiy-rinok-poslug-i-tovariv-dlya-sobak-i-kishok-50163726.html>.
3. Резнікова В. В., Кравець І. М. Класифікація товарів: господарсько-правовий аспект. *Економіка та право*. 2019. № 2 (53). С. 25-46.
4. Сім'ячко О. Класифікація кормів для домашніх тварин. *Міжнар. наук.-практ. журн. "Товари і ринки"*. 2020. № 4 (36). С. 65-73. DOI: 10.31617/tr.knute.2020(36)06.
5. Kestenbaum R. The Biggest Trends In The Pet Industry. URL: <https://www.forbes.com/sites/richardkestenbaum/2018/11/27/the-biggest-trends-in-the-pet-industry/?sh=5524c15ff099>.
6. Шевченко Н. Звірячий апетит: pet food індустрія поглинає ринок. URL: <https://www.business.ua/uk/node/11094>.
7. Roberts R. Pet Industry Trends, Growth & Statistics in 2021 and Beyond: Unleashing Your Ecommerce Pet Marketing Strategies. URL: <https://commonthreadco.com/blogs/coachs-corner/pet-industry-trends-growth-ecommerce-marketing>.
8. Сайт Zootovary.com. URL: <https://www.zootovary.com>.
9. Сайт E-zoo. URL: <https://e-zoo.com.ua>.
10. Сайт Zooshara. URL: <https://zooshara.com.ua>.
11. Сайт ROZETKA. URL: <https://rozetka.com.ua/ua/zootovary/c3520929>.
12. Як вибрати наповнювач для котячого туалету. URL: <https://hotline.ua/guides/yak-vibrati-napovnyuvach-dlya-kotyachogo-tualetu>.
13. Все, что вам нужно знать про пуходерку-сликер (slicker brush). URL: [https://groomer.com.ua/puhoderku\\_dly-shersty](https://groomer.com.ua/puhoderku_dly-shersty).

*Стаття надійшла до редакції 01.11.2021.*

***Simiachko O., Kaluga N. Pet products: range and classification criteria.***

**Background.** The market of goods for pets in Ukraine is promising and is characterized by rapid growth. The pet goods assortment is very wide and includes different subgroups. However, there is no works on the classification of the assortment of pet goods, except for food for them.

*The aim* of the article is developing a classification of pet goods on base of the analysis of assortment.

**Materials and methods.** General scientific methods of cognition: analysis, comparison and generalization were used during the research. Information base of the research: the range of products for animals presented in online stores.

**Results.** According to the results of the analysis of the range of goods for animals in specialized and universal online stores, 9 types of goods for the transportation of pets have been identified. Goods for the transportation of pets can be classified according to the method of transportation and type of transport, type of goods, material from which it is made, size of the product, design features and other characteristics.

The main classification features of goods for the arrangement of places of pet residence were determined: the type of goods, the type of animals for which it is intended, the material from which the product is made, the size. Additional classification features include design, equipment, the possibility of transformation, the presence of additional functions.

The main classification features of goods for pet food were defined: purpose, type of animals, the material from which the product is made, type of product, size.

Toilets fillers for pets can be classified by type of animals, type (material) of filler, functions (principle of action) of filler, size of fractions, the presence of flavor.

The assortment of tools for dog and cat grooming includes different devices and accessories, which can be classified according to different characteristics depending on the type of product.

The goods related to ammunition for dogs and cats can be classified by type of product, breed and/or size of the animal, the material from which the products are made, size, and other characteristics depending on the features of the type of product.

**Conclusion.** The classification of goods for transportation, arrangement of accommodation and food, ammunition and toys for pets, which were developed in the work, indicates that their assortment is complex and can be classified on at least 5 signs.

*Keywords:* assortment, classification, pet goods.

### REFERENCES

1. Shherban', O. *Podbaj pro mene: Jak rozvyvajet'sja industrija tovariv i poslug dlja domashnih tvaryn* [Take care of me: How the pet goods and services industry is evolving]. Retrieved from <https://investory.news/podbaj-pro-mene-yak-rozvivayetsya-industriya-tovariv-i-poslug-dlya-domashnix-tvarin> [in Ukrainian].
2. Butchenko, M. *Sobache dilo. Jak ukrai'ns'kyj rynek tovariv i poslug dlja domashnih tvaryn stav odnym iz najdynamicnishykh u Jevropi* [Dog business. How the Ukrainian market of goods and services for pets has become one of the most dynamic in Europe]. Retrieved from <https://biz.nv.ua/ukr/markets/domashni-tvarini-yak-roste-ukrajinskiy-rynek-poslug-i-tovariv-dlya-sobak-i-kishok-50163726.html> [in Ukrainian].
3. Rjeznikova, V. V., & Kravec', I. M. (2019). Klasyfikacija tovariv: gospodars'ko-pravovyy aspekt [Classification of goods: economic and legal aspect]. *Ekonomika ta pravo – Economics and law*, 2 (53), 25-46 [in Ukrainian].
4. Sim'jachko, O. (2020). Klasyfikacija kormiv dlja domashnih tvaryn [Classification of pet food]. *Mizhnarodnyj naukovo-praktychnyj zhurnal "Tovary i rynky" – International Scientific and Practical Journal "Commodities and Markets"*, 4 (36), 65-73. DOI: 10.31617/tr.knute.2020(36)06 [in Ukrainian].
5. Kestenbaum, R. *The Biggest Trends In The Pet Industry*. Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/richardkestenbaum/2018/11/27/the-biggest-trends-in-the-pet-industry/?sh=5524c15ff099>.
6. Shevchenko, N. *Zvirjachyj apetyt: pet food industrija poglynae rynek* [Animal appetite: The pet food industry is absorbing the market]. Retrieved from <https://www.business.ua/uk/node/11094> [in Ukrainian].
7. Roberts, R. *Pet Industry Trends, Growth & Statistics in 2021 and Beyond: Unleashing Your Ecommerce Pet Marketing Strategies*. Retrieved from <https://commonthreadco.com/blogs/coachs-corner/pet-industry-trends-growth-ecommerce-marketing>.
8. *Sajt Zootovary.com* [Website Zootovary.com]. Retrieved from <https://www.zootovary.com> [in Russian].
9. *Sajt E-zoo* [E-zoo website]. Retrieved from <https://e-zoo.com.ua> [in Russian].
10. *Sajt Zooshara* [Zooshara website]. Retrieved from <https://zooshara.com.ua> [in Russian].
11. *Sajt ROZETKA* [ROZETKA website]. Retrieved from <https://rozetka.com.ua/ua/zootovary/c3520929> [in Russian].
12. *Jak vybraty napovnjuvach dlja kotjachogo tualetu* [How to choose a filler for a cat toilet]. Retrieved from <https://hotline.ua/guides/yak-vibrati-napovnyuvach-dlya-kotyachogo-tualetu> [in Ukrainian].
13. *Vse, chto vam nuzhno znat' pro puhoderku-sliker (slicker brush)* [Everything you need to know about the slicker brush]. Retrieved from [https://groomer.com.ua/puhoderky\\_dly-shersty](https://groomer.com.ua/puhoderky_dly-shersty) [in Russian].